

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ทักษะคิดต่อการทำงาน และความเชื่ออำนาจภายในตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงาน ของหัวหน้างานระดับต้น ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน) สำนักงานโยธิน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2548 โดยมีการสำรวจ ศึกษาวิเคราะห์ตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามการดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้างานระดับต้น ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานโยธิน ที่ปฏิบัติงานในปี 2548 จำนวน 250 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จาก หัวหน้างานระดับต้น ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานโยธิน ที่ปฏิบัติงานในปี 2548 จำนวน 250 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่จะยอมรับ ได้ว่ามากพอที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรนั้นได้ (Yamane, 1973)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง กำหนดให้คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน ร้อยละ 5

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 154 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีจำนวน 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบ ปลายเปิด ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการทำงาน เป็นแบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ ต่อการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 24 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจภายในตนเอง เป็นแบบสอบถามซึ่งเป็นคำถาม เกี่ยวกับ ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 25 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ ผลการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 28 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยไปทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามในส่วนทัศนคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเรื่องเนื้อหาของข้อคำถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามในส่วน ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง ทัศนคติต่อการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงาน ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่ม ประชากรที่จะทำการศึกษา และไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาร์ค โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น ดังนี้

3.1 แบบสอบถามทัศนคติต่อการทำงาน มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ .8431

3.2 แบบสอบถามความเชื่ออำนาจภายในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ .7742

3.3 แบบสอบถามผลการปฏิบัติงาน มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ .9107

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังฝ่ายทรัพยากรบุคคล ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความสมบูรณ์จำนวน 154 ชุด ไปดำเนินการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดและขั้นตอนในการรวบรวมในเอกสารก่อนดำเนินการ โดยได้แบบสอบถามคืนมา 154 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์

การตรวจแบบสอบถามและการให้คะแนน

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามทัศนคติต่อการทำงาน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งข้อความแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย ไม่เห็นด้วย โดยการคำนวณจากสูตร (บุญเรียง, 2545: 13) ดังนี้

เกณฑ์ในการให้คะแนน

การให้คะแนนแบ่งออกเป็นการให้คะแนนสำหรับข้อคำถามเชิงบวก และข้อคำถามเชิงลบ ดังนี้

- ข้อคำถามเชิงบวก (positive) คะแนนของคำตอบ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก = 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง = 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย = 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วย = 1 คะแนน

ข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ 1,2,4,5,6,11,12,13,14,17,18,19,22,23,24 และ 25

- ข้อคำถามเชิงลบ (negative) คะแนนของคำตอบ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน

เห็นด้วยมาก = 2 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง = 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย = 4 คะแนน

ไม่เห็นด้วย = 5 คะแนน

ข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ 3, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 20 และ 21

การแปลความหมายคะแนน

ทัศนคติต่อการทำงาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ทัศนคติต่อการทำงานในระดับต่ำ ทัศนคติต่อการทำงานในระดับปานกลาง และทัศนคติต่อการทำงานในระดับสูง ซึ่งได้มาจากการคำนวณช่วงคะแนนจากสูตร โดยการคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\text{สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ช่วงคะแนนเท่ากับ } \frac{120 - 24}{3} = 32$$

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้สามารถหาช่วงคะแนนของแต่ละระดับทัศนคติต่อการทำงานได้เท่ากับ = 32

จากเกณฑ์ในการแบ่งคะแนนเป็นดังนี้

คะแนน 24.00 - 56.00 หมายถึง มีทัศนคติต่อการทำงานในระดับต่ำ

คะแนน 57.00 – 89.00 หมายถึง มีทัศนคติต่อการทำงานในระดับปานกลาง

คะแนน 90.00 – 120.00 หมายถึง มีทัศนคติต่อการทำงานในระดับสูง

3. แบบสอบถามความเชื่ออำนาจภายในตนเอง เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งข้อความแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการให้คะแนน

การให้คะแนนแบ่งออกเป็นการให้คะแนนสำหรับข้อความเชิงบวก และข้อความเชิงลบ ดังนี้

- ข้อความเชิงบวก (positive) คะแนนของคำตอบ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก = 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง = 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย = 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด = 1 คะแนน

ข้อความเชิงบวก ได้แก่ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20 และ 24

- ข้อคำถามเชิงลบ (negative) คะแนนของคำตอบ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน

เห็นด้วยมาก = 2 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง = 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย = 4 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด = 5 คะแนน

ข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ 3, 5, 8, 16, 18, 21, 22 และ 23

การแปลความหมายคะแนน

ผู้วิจัยแบ่งระดับความเชื่ออำนาจภายในตนเอง เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายในตนเองในระดับต่ำ ความเชื่ออำนาจภายในตนเองในระดับปานกลาง และความเชื่ออำนาจภายในตนเองในระดับสูง ซึ่งได้มาจากการคำนวณช่วงคะแนนจากสูตร ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\text{สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ช่วงคะแนนเท่ากับ } \frac{125 - 25}{3} = 33.33$$

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้สามารถหาช่วงคะแนนของแต่ละระดับความเชื่ออำนาจภายในตนเองได้เท่ากับ = 33.33

เกณฑ์ในการแบ่งคะแนนเป็นดังนี้

คะแนน 25.00 – 58.33 หมายถึง มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองในระดับต่ำ

คะแนน 58.34 – 91.67 หมายถึง มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองในระดับปานกลาง

คะแนน 91.68 – 125.00 หมายถึง มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองในระดับสูง

4. แบบสอบถามผลการปฏิบัติงาน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งข้อความแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยกระทำเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน

การให้คะแนนแบ่งออกเป็นการให้คะแนนสำหรับข้อความเชิงบวก และข้อความเชิงลบ ดังนี้

- ข้อความเชิงบวก (positive) คะแนนของคำตอบ ดังนี้

เป็นประจำ = 5 คะแนน

บ่อยครั้ง = 4 คะแนน

บางครั้ง = 3 คะแนน

นาน ๆ ครั้ง = 2 คะแนน

ไม่เคยกระทำเลย = 1 คะแนน

ข้อความเชิงบวกได้แก่ 1, 2, 3, 5, 7, 9, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 25, 26 และ 28

- ข้อคำถามเชิงลบ (negative) คะแนนของคำตอบ ดังนี้

เป็นประจำ = 1 คะแนน

บ่อยครั้ง = 2 คะแนน

บางครั้ง = 3 คะแนน

นาน ๆ ครั้ง = 4 คะแนน

ไม่เคยกระทำเลย = 5 คะแนน

ข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ 4, 6, 8, 10, 11, 13, 17, 18, 23, 24 และ 27

การแปลความหมายคะแนน

ผลการปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานระดับต่ำ ผลการปฏิบัติงานระดับกลาง และผลการปฏิบัติงานระดับสูง ซึ่งได้จากการคำนวณช่วงคะแนนจากสูตร ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\text{สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ช่วงคะแนนเท่ากับ } \frac{140 - 28}{3} = 37.33$$

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้สามารถหาช่วงคะแนนของแต่ละระดับผลการปฏิบัติงานได้
ดังนี้

คะแนน 28.00 - 65.33 หมายถึง มีผลการปฏิบัติงานในระดับต่ำ

คะแนน 65.34 - 102.67 หมายถึง มีผลการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

คะแนน 102.68 - 140.00 หมายถึง มีผลการปฏิบัติงานในระดับสูง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ (percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
2. ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้แปลความหมายของข้อมูลต่างๆ
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้แสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) เป็นการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่า มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในทิศทางใด ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 โดยใช้สูตรของ Pearson's product – moment correlation coefficient
5. t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
6. F- test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way of variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe'
7. multiple regression analysis ใช้พยากรณ์ตัวแปรตัวหนึ่งซึ่งส่งผลมาจากตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปในการวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิควิธี Stepwise ซึ่งตัวแปรพยากรณ์จะเข้าสู่สมการทั้งหมด และผลจากการวิเคราะห์จะทำให้ได้สมการ พยากรณ์ทั้งในรูปของคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผลและความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงกัน จึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t = ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-test

F = ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-test

df = ค่าองศาความเป็นความเป็นอิสระ

SS = ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง

MS = ผลต่างของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

R = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 = ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

B = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

Beta = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

p = ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

* = ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** = ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01